

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīga, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 56

(Prot. Nr.43, 5.§)

2004.gada 18.augustā

Par lietas neierosināšanu

Par SIA "Energo" 05.08.2004. iesniegumu

Konkurences padome 06.08.2004. saņēma SIA "Energo" 05.08.2004. iesniegumu (turpmāk -Iesniegums).

Iesniegumā norādīts uz Latvijas masu mēdijos izplatītajiem izteikumiem, ka produkcija, kas tiek izgatavota Polijas rūpnīcās un importēta no Polijas, ir nekvalitatīva. Minētajās publikācijās netiek minēti konkrēti ražotāji, kā arī konkrēta nekvalitatīvā produkcija, taču tiek izteikts secinājums par preču slikto kvalitāti attiecībā uz valsti -ražotāju. Iesniedzējs uzskata, ka tādējādi par Poliju veidojas priekšstats kā par trešās pasaules valsti, kas nespēj ražot kvalitatīvu produkciju.

Iesniedzējs norādījis, ka SIA "Energo" jau četrus gadus ir autorizēta poļu kabeļu koncerna "Tele -Fonika Kable" S.A. pārstāve Latvijā. Uzskata, ka Iesniegumā norādītie apgalvojumi ir negodīgas konkurences rezultāts, un kuru avots, iespējams, ir citu valstu kabeļu ražotāju pārstāvji Latvijā.

Iesniegumā norādīts, ka 02.08.2004. laikrakstā "Dienas Bizness" publicēts raksts "Jāseko preces kvalitātei" (autors M.Stroža), no kura izriet, ka kabeļi no Polijas pieejami par zemām cenām un neatbilstoši kvalitātes prasībām. T.sk., SIA "Energo" norādījusi, ka minētajam rakstam pievienotais SIA "Elektrosistēmas" direktora fotoattēls ar komentāru zem tā "Trūkst izolācijas" ir maldinošs, jo detalizēti izpētot fotoattēlā atainotos kabeļus, redzams, ka tie ir bez izolācijas defektiem. Līdz ar to SIA "Energo" uzskata, ka SIA "Elektrosistēmas", izplatot apšaubāmu informāciju par Polijas kabeļiem, ir nodarījusi nopietnus zaudējumus SIA "Energo" un poļu kabeļu ražotājiem, izmantojot negodīgas konkurences paņēmienus. Vienlaikus SIA "Energo" uzskata, ka atbilstoši Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punktā minētajam tiek ierobežota tirgus dalībnieka -Polijas kabeļu ražotāja, tā pārstāvja SIA "Energo" personā, darbība Latvijas teritorijā, jo Iesniegumā minētā raksta veidošanā un lasītāju informēšanā piedalījušies arī SIA "Energo" konkurenti, kuri ir arī SIA "Elektrosistēmas" sadarbības partneri.

Iesniegumā, t.sk., lūgts Konkurences padomei novērtēt Iesniegumam pievienotajā rakstā publicēto fotogrāfiju, kas ir attiecīgā produkta reklāma, un tās atbilstību Reklāmas likuma 8.pantam.

Izvērtējot Iesniegumā norādīto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Iesnieguma daļā par Konkurences likuma pārkāpumiem.

Iesniegumā lūgts sniegt novērtējumu Iesniegumā norādītajai publikācijai, par kuras saturu ir atbildīgs informācijas sniedzējs -SIA "Elektrosistēmas" amatpersona.

Konkurences padome, izvērtējot Iesniegumā norādītos faktiskos apstākļus un Iesniedzēja lūgumu, secina, ka SIA "Energō" faktiski lūdz Konkurences padomi izvērtēt Iesniegumā norādītās situācijas atbilstību Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 3.punktā noteiktā negodīgas konkurences aizlieguma pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmēm.

Konkurences padome norāda, ka masu informācijas līdzekļu darbība, t.sk., atbildība par nepatiesu ziņu izplatīšanu masu informācijas līdzeklī, ir regulēta likumā "Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem".

Iesniegumā norādītais raksts "Jāseko preces kvalitātei" ir publicēts laikrakstā "Dienas Bizness", kas kā masu informācijas līdzeklis ir izplatījies minēto rakstu. Konkurences padomei nav iesniegts jebkāds cits pierādījums, kas apstiprinātu, ka Iesniegumā norādīto rakstu ir izplatījusi SIA "Elektrosistēmas".

Saskaņā ar likuma "Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" (turpmāk - Likums) 16.panta trešo daļu "*redaktors (galvenais redaktors) atbild par masu informācijas līdzeklī publicējamo materiālu saturu*".

Laikrakstā "Dienas Bizness" sniegtajos izlaidumdatos kā galvenā redaktore norādīta Līga Dzirnekle.

Iesniegumam pievienotais laikrakstā "Dienas Bizness" publicētā raksta "Jāseko preces kvalitātei" faksimila attēls apliecina, ka raksta autors ir Miks Stroža, un rakstā ir apkopoti vairāku uzņēmēju un būvnieku asociāciju pārstāvju viedokļi attiecībā uz lētu un nekvalitatīvu būvmateriālu ieplūšanu Latvijas tirgū. T.sk., minētajā rakstā ietverts SIA "Elektrosistēmas" direktora Ģirta Vilciņa viedoklis par konkrēto tēmu.

Saskaņā ar Likuma 1.pantā noteikto "*Latvijas Republikā jebkurai personai, jebkurām personu grupām, valsts iestāžu un visu veidu uzņēmumu un organizāciju institūcijām ir tiesības brīvi paust savus uzskatus un viedokļus (..)*". Vienlaikus minētā Likuma 7.panta piektā daļa aizliedz publicēt informāciju, kura aizskar fizisko un juridisko personu godu un cieņu un ceļ tām neslavu. Likuma 21.pants tieši nosaka nepatiesu ziņu atsaukšanas kārtību.

Saskaņā ar Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 3.punktu *negodīga konkurence var izpausties kā nepatiesas, nepilnīgas vai izkropļotas informācijas izplatīšana par citu tirgus dalībnieku vai tā darbiniekiem, kā arī par šā tirgus dalībnieka ražoto vai realizēto preču saimniecisko nozīmi, kvalitāti, izgatavošanas veidu, īpašībām, daudzumu, noderīgumu, cenām, to veidošanas un citiem noteikumiem, kas var šim tirgus dalībniekam nodarīt zaudējumus.*

Tajā pašā laikā Konkurences padome norāda, lai konstatētu Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 3.punkta pārkāpumu, ir jānosaka, vai Iesniedzējs un pārkāpumā iesaistītā persona ir tirgus dalībnieki un konkurenti.

Ievērojot to, ka saskaņā ar likuma "Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" 16.panta trešajā daļā noteikto par laikrakstā kā masu informācijas līdzeklī publicējamo materiālu saturu atbild laikraksta redaktors, kurš pēc sava tiesiskā statusa ir amatpersona, nevis tirgus dalībnieks, laikraksta "Dienas Bizness" galvenā redaktore nav uzskatāma par Konkurences likuma 1.panta 9.punkta subjektu un SIA "Energō" konkurentu. Konkrētā tirgus dalībnieks un SIA "Energō" konkurents nav arī laikraksta "Dienas Bizness" izdevējs un izplatītājs SIA "Diena -Bonnier", kas veic saimniecisko darbību laikrakstu izplatīšanas tirgū. Līdz ar to, ņemot vērā, ka Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 3.punkta normas var tikt attiecinātas tikai uz kāda konkrētā tirgus dalībniekiem, šajā gadījumā Konkurences padome

nav tiesīga izvērtēt Iesniegumā norādīto situāciju atbilstoši Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 3.punktā noteiktajam negodīgas konkurences aizliegumam.

Šādas Konkurences padomes nostājas, izmeklējot līdzīga rakstura lietas (Konkurences padomes 22.12.1999. lēmums Nr.48 "Par SIA "Daugavpils televīzijas komunikācijas" 01.11.1999. iesniegumu"), pamatotību un Konkurences padomes pilnvaru apjomu ir apstiprinājusi Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa tās 2000.gada 7.novembra spriedumā lietā Nr.2-2124/8, kurā tiesa atzinusi, ka saskaņā ar likuma "Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" 16.pantu redaktors (galvenais redaktors) atbild par masu informācijas līdzeklī publicējamo materiālu saturu; ka laikraksta redaktors pēc sava tiesiskā statusa ir amatpersona un tāpēc nevar tikt uzskatīts par Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 3.punkta subjektu -tirgus dalībnieku, līdz ar to konkrētā iesnieguma izskatīšana atbilstoši Konkurences likumam neietilpst Konkurences padomes kompetencē; ka saskaņā ar likuma "Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" 21.pantu personas, iestādes, uzņēmumi un organizācija ir tiesīgas pieprasīt, lai masu informācijas līdzekļi atsauc par tām publicētās (pārraidītās) ziņas, ja šīs ziņas neatbilst patiesībai; ka strīdus gadījumā ieinteresētā persona vai organizācija šo ziņu atsaukumu var pieprasīt tiesas ceļā.

Iesniedzējs, t.sk., atsaucies uz Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punkta iespējamo pārkāpumu, Iesniegumā norādot uz aizliegtas vienošanās esamību starp SIA "Energo" konkurentiem, kuri ir arī SIA "Elektrosistēmas" sadarbības partneri, kas izpaudusies kā tirgus dalībnieka -Polijas kabeļu ražotāja, tā pārstāvja SIA "Energo" personā, darbības Latvijas teritorijā ierobežošana.

Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punktā noteikts, ka *ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par darbībām (bezdarbību), kuru dēļ cits tirgus dalībnieks ir spiests atstāt kādu konkrēto tirgu vai tiek apgrūtināta potenciāla tirgus dalībnieka iekļūšana kādā konkrētajā tirgū.*

Saskaņā ar Konkurences likuma 23.panta pirmo daļu Konkurences padome lietu ierosina, ja likuma pārkāpuma novēršanā pamatoti ieinteresētā persona iesniedz rakstveida iesniegumu. Minētā panta otrajā daļā ir noteikts, kādai dokumentāri pamatotai informācijai ir jābūt norādītai iesniegumā.

Iesniegumā SIA "Energo" nav sniegusi informāciju un pierādījumus par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punktā minētās aizliegtās vienošanās esamību; par to, ka šādas vienošanās rezultātā cits tirgus dalībnieks ir spiests atstāt konkrēto tirgu vai tiek apgrūtināta potenciāla tirgus dalībnieka iekļūšana kādā konkrētajā tirgū; informāciju un pierādījumus par identificējamiem tirgus dalībniekiem, starp kuriem notikusi vienošanās; par to, ka laikrakstā "Dienas Bizness" publicētā raksta "Jāseko preces kvalitātei" veidošanā un lasītāju informēšanā ir piedalījušies SIA "Energo" konkurenti, kuri ir arī SIA "Elektrosistēmas" sadarbības partneri; kā arī citu informāciju atbilstoši Konkurences likuma 23.panta otrās daļas prasībām. Ņemot vērā minēto, Konkurences padomei nav pamata ierosināt lietu par Iesniegumā norādīto Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punkta iespējamo pārkāpumu.

2. Iesnieguma daļā par Reklāmas likuma pārkāpumu

Konkurences padome, attiecībā uz Iesniedzēja izteikto lūgumu novērtēt laikrakstā "Dienas Bizness" rakstā "Jāseko preces kvalitātei" publicēto fotogrāfiju un tajā attēloto produktu reklāmas atbilstību Reklāmas likuma 8.pantam, norāda sekojošo.

Reklāmas likuma 1.pantā noteikts, ka *"reklāma ir ar saimniecisko vai profesionālo darbību saistīts jebkuras formas vai jebkura veida paziņojums vai pasākums, kura nolūks ir*

veicināt preču vai pakalpojumu (arī nekustamā īpašuma, tiesību un saistību) popularitāti vai pieprasījumu pēc tiem”.

Saskaņā ar Reklāmas likuma 10.panta pirmo daļu *“reklāmas devējs ir persona, kura nolūkā gūt komerciālu vai citādu labumu pati izgatavo un izplata reklāmu vai kuras uzdevumā un interesēs cita persona izgatavo vai izplata reklāmu”.*

Iesniedzēja norādītā fotogrāfija, kurā attēlots vīrietis, kurš tur rokā neidentificētas izcelsmes kabelus, ir ietverta laikrakstā “Dienas Bizness” publicētajā rakstā “Jāseko preces kvalitātei” un ir vērtējama neatrauti no raksta. Kā lēmumā iepriekš konstatēts, minētais raksts tika veidots kā informatīvs materiāls, kurā uzņēmējiem un būvnieku asociāciju pārstāvjiem bija iespēja izteikt viedokli attiecībā uz lētu un nekvalitatīvu būvmateriālu ieplūšanu Latvijas tirgū, nevis ar Reklāmas likuma 1.pantā reklāmai noteikto mērķi. Līdz ar to Iesniegumā norādītais laikrakstā “Dienas Bizness” publicētais raksts “Jāseko preces kvalitātei” nav uzskatāms par reklāmu Reklāmas likuma 1.panta izpratnē. Iesniegumā norādītā fotogrāfija nav identificējama ar konkrētu tirgus dalībnieku (arī SIA “Energ”) un tā ražoto vai realizēto precī. Turklāt Iesniegumā norādītā informācija un Iesniegumam pievienotā laikrakstā “Dienas Bizness” publicētā raksta “Jāseko preces kvalitātei” saturs neapstiprina, ka laikrakstā “Dienas Bizness” publicēto rakstu “Jāseko preces kvalitātei” ar tajā ievietoto fotogrāfiju nolūkā gūt komerciālu labumu vai citādu labumu ir pasūtījusi un apmaksājusi SIA “Elektrosistēmas”, un ka minētais raksts un Iesniegumā norādītā fotogrāfija ir izplatīti SIA “Elektrosistēmas” uzdevumā. Līdz ar to SIA “Elektrosistēmas” nav atzīstama par reklāmas devēju Reklāmas likuma 10.panta pirmās daļas izpratnē ne attiecībā uz Iesniegumā norādīto laikrakstā “Dienas Bizness” publicēto rakstu “Jāseko preces kvalitātei”, ne attiecībā uz minētajā rakstā ietverto fotogrāfiju. Ņemot vērā minēto, nav pamata izvērtēt Iesniegumā norādītajā laikrakstā “Dienas Bizness” publicētajā rakstā “Jāseko preces kvalitātei” ietvertās fotogrāfijas atbilstību Reklāmas likuma, t.sk., Reklāmas likuma 8.panta, noteikumiem.

Vienlaikus Konkurences padome norāda, ka masu informācijas līdzeklī publicētās nepatiesās ziņas var tikt atsauktas likuma “Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem” 21.pantā noteiktajā kārtībā, kā arī strīdi par publikāciju patiesumu vai nepatiesumu, no nepatiesām publikācijām izrietošie prasījumi var tikt risināti civiltiesiskā kārtībā.

Ņemot vērā minēto un, pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 11.panta pirmās daļas 7.punktu, 18.panta trešās daļas 3.punktu, 23.panta pirmo, otro, trešo un ceturto daļu, Reklāmas likuma 1.pantu, 8.pantu, 10.panta pirmo daļu, 13.panta pirmo daļu, 14.panta pirmo daļu, Konkurences padome

nolēma:

1. Neierosināt lietu uz SIA “Energ” 05.08.2004. iesnieguma pamata sakarā ar Iesniegumā norādītajiem Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punkta un 18.panta trešās daļas 3.punkta iespējamiem pārkāpumiem.

2. Neierosināt lietu uz SIA “Energ” 05.08.2004. iesnieguma pamata sakarā ar Iesniegumā norādīto Reklāmas likuma 8.panta iespējamo pārkāpumu.

Konkurences padomes lēmumu saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja v.i.

T.Jefremova